

Konkurencijos tarybos veikla skatinant konkurenciją atliekų tvarkymo srityje

Giedrė Jarmalytė
Konkurencijos tarybos
Teisės ir konkurencijos politikos skyriaus vedėja

Atliekų tvarkymas 2015 – XII-oji konferencija diskusijų forumas
2015 m. rugsėjo 24 d.
Druskininkai

Pranešime pateikta nuomonė yra autorės nuomonė,
kuri nebūtinai gali sutapti su Konkurencijos tarybos
pozicija nagrinėjant konkrečius klausimus

Konkurencijos įstatymo pažeidimai

- **Viešojo administravimo subjektams draudžiama riboti konkurenciją (KĮ 4)**
- Pažeidimai – savivaldybių sprendimai
- Pažeidimų sritys:
 - Atliekų surinkimas
 - Atliekų šalinimas
- **Pažeidimų tipai:**
 - Pavedimas be konkurso savo įmonei
 - Po konkurso – sutarties pratęsimas ilgesniam laikui
 - Ribojančios atrankos konkurso sąlygos

Konkurencijos įstatymo pažeidimai

2005 – 2015 m. bendra apžvalga

- KT pažeidimus nustatė **25 savivaldybėse**
- KT pažeidimais pripažino **27 sprendimus**
- KT nustatyti pažeidimai:
 - **25 – pavedimai be konkurso savo įmonėms**
 - **1 – po konkurso sudarytos sutarties pratęsimas**
 - **1 – ribojančios atrankos konkurso sąlygos**

2015 m. atliekų rinkos tyrimas

- KT 2015-04-30 nutarimas Nr. 1S-47/2015
- **Sritis – atliekų surinkimas**
- Apklausta 30 (pusė) savivaldybių, jose veikiančios atliekų tvarkytojai ir RATC-ai
- Naudota 2014 m. vasario – kovo mėn. informacija
- **Pagrindiniai analizės kriterijai:**
 - Įmonių atrinkimo būdai ir paslaugų kaina
 - Panašus gyventojų tankis, atstumas iki sąvartyno
- **Išsami informacija – KT svetainėje**

2015 m. atliekų rinkos tyrimas

Savivaldybė	Įmonės parinkimo būdas	Surinkimo ir vežimo kaina	Gyventojų tankis, gyv./km ²	Santykinis atstumas iki sąvartyno, km	Paslaugos įdiegimas gyventojams, proc.
Kauno m.	Be konkurso	45,37 Eur/t	1 954,7	14,79	N. d.
Kauno raj.	Konkursas	31,19 Eur/t	57,8	33,97	95
Utenos raj.	Be konkurso	47,18 Eur/t	33,9	26,1	98
Kėdainių raj.	Konkursas	23,75 Eur/t	31,0	28,33	100
Klaipėdos raj.	Konkursas	22,66 Eur/t	38,6	29,88	99

2015 m. atliekų rinkos tyrimas

Pagrindinės išvados:

- **1/3** savivaldybių atliekų surinkimas pavestas savivaldybių įmonėms
- **Kainos mažesnės** savivaldybėse, kuriose įmonės parinktos konkursų būdu
- Privačios įmonės **suinteresuotos varžytis** dėl paslaugų teikimo
- **Nėra vieningo** tvarkymo paslaugų, jų sąnaudų skirstymo, atliekų mato vieneto (m^3 ar t), todėl sudėtinga tiksliai palyginti kainas

2015 m. atliekų rinkos tyrimas

- **Rekomendacijos atliekų tvarkymo organizatoriams:**
 - Užtikrinti skaidrias, nediskriminacines sąlygas įmonėms varžytis dėl paslaugų teikimo
 - Organizuoti atviras, konkurencingas atrankas
- **Rekomendacijos Aplinkos ministerijai:**
 - Įvertinti būtinybę griežčiau reglamentuoti atliekų tvarkymo finansavimo būdų pasirinkimą
 - Nustatyti vieningą atliekų tvarkymo veiklų ir jų sąnaudų skirstymą bei vieningą mato vienetą
 - Įvertinti būtinybę nustatyti sutarčių terminus
 - Įvertinti tipinių sutarčių būtinybę

KT veiklos kontekstas

- Konstitucinio Teismo 2015-03-05 nutarimas ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2015-06-15 nutartis:
 - **Be konkurso** pavedimas savo įmonei galimas **tik, jei** teikti nepertraukiamai, geros kokybės ir prieinamas paslaugas **neįmanoma ekonomiškai priimtiniomis sąlygomis neribojant arba mažiau ribojant konkurenciją**
 - „**Vidaus sandoris**“ – **nepakankama priežastis** konkurenciją ribojantiems savivaldybių sprendimams pateisinti
- 2015 m. atliekų rinkos tyrimas:
 - **Konkurencija gali lemti mažesnes kainas**

KT veiklos kryptys

- KT tikslas – veiksminga **konkurencija** atliekų tvarkymo srityje **vartotojų gerovei**
- KT priemonės:
 - Konkurencijos įstatymo pažeidimų **prevencija**
 - Pažeidimų **nustatymas**
 - Pažeidimų **pašalinimas**
 - Pasiūlymai dėl atliekų tvarkymo reglamentavimo **tobulinimo**

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KONKURENCIJOS TARYBA

Tel. (8 5) 262 7797
Faks. (8 5) 212 6492
El. p. taryba@kt.gov.lt
contacts@kt.gov.lt
www.kt.gov.lt

Lithuanian
Competition
Council

@keserauskas